

רע"פ 4883/14 - חיים בן מיכאל בן חיון אוטמזהן נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 4883/14

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

ה המבקש: חיים בן מיכאל בן חיון אוטמזהן

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בחיפה מיום 29.5.2014 בעפ"ג 20857-03-07 שניתן על ידי כבוד השופט ע' גרשון, כ' סעב ות' שרון נתנהל

בשם המבקש:

עו"ד קרן רוט

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דיןו של בית המשפט המחויז בחיפה (כב' השופטים ע' גרשון, כ' סעב ות' שרון-נתנהל) בעפ"ג 14-03-2014 מיום 29.5.2014, במסגרתו התקבל באופן חלקי ערעורו של המבקש על גזר דין של בית משפט השלום בקריות (כב' השופט מ' עלי) בת"פ 13-05-2014 43957 מיום 30.1.2014, כך שعونש המאסר בפועל המctrבר של המבקש עומד על 37 חודשים במקום 42 חודשים.

עמוד 1

2. נגד המבוקש הוגש כתוב אישום המיחס לו עבירות של חבלה או פצעה כשהעבריין מזמין, לפי סעיפים 335 ו-344 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ועבירת היזק לרוכש בمزיד, לפי סעיף 452 לחוק העונשין. על פי עובדות כתוב האישום, ביום 17.5.2013 בשעות הבוקר, המתلون ניקה את מדרגות הבניין ופוחי האשפה הממוקמים ברחבת הכנסתה לבניין מגוריו. על רקע טירובו לחת עשרה ש"ח למבקש, זה תקף אותו בכר שדחף אותו בידו והפלו לרצפו, וכן הכה אותו בראשו באמצעות אבן גדולה. כתוצאה מהתקיפה, המתلون נחתך במצחו ונוצרה לו רגשות מקומית באיזור. בנוסף, נגרמו לו חבלות של ממש בדמות סימני שפושף בידו וברגלו. לאחר התקיפה, המתلون נמלט לדירתו, והמבקש עלה בעקבותיו כשאבן בהחזקתו. בעוד המתلون מסתגר בדירתו, המבקש פגע בדלת הכנסתה לדירה באמצעות חפץ שמהותו אינה יודעה למשיבת. כתוצאה מהפגיעה, נגרמו שפושים למשקוף הדלת וקילופים בטפט הדלת.

3. ביום 12.12.2013, לאחר שהסתיים שלב שמיעת הראיות, הורשע המבוקש, על סמך הודהתו, בעבירות שיחוסו לו בכתב האישום. לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים לעונש, ולאחר שהתקבל תסجيل שירוט המבחן, בית משפט השלום גזר על המבוקש עונש של 20 חודשים מאסר בפועל, בגין העבירות בהן הורשע בתיק הנוכחי. בנוסף, הפעיל בית המשפט שני מאסרים על תנאי שעמדו לחובת המבוקש, האחד בן 10 חודשים והשני בן 12 חודשים. כך שלל המבוקש לרצות 42 חודשים מאסר בפועל. עוד השית בית המשפט על המבוקש עונש בן 12 חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירה אלימות פיזית; 4 חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירה לפי סעיף 413 לחוק העונשין; קנס בסך 6,000 ש"ח; ופיצוי למתلون בסך 7,500 ש"ח. בית משפט השלוםקבע כי ניתן ליחס למבקש נסיבות הקשורות לביצוע העבירה, הגם שלא צוינו בכתב האישום. המבוקש ערער על גזר הדין בבית המשפט המחוזי, בין היתר בטענה כי בית משפט השלום לא היה רשאי לשקל בגורם דין שני שיקולים בנוגע לנסיבות אלה. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור בחלקו, והורה כי חמישה מתוך עשרת החודשים של המאסר על תנאי שעמדו לחובת המבוקש יופעלوا בחופף למאסרו השני על תנאי שעמד לחובתו, וכי חמישה חודשים נוספים נספחים לפועלו במצבו. כך שהمبוקש ירצה בסך הכל 37 חודשים מאסר בפועל. יתר חלקו גזר דין נותרו על כנמם. בית המשפט המחוזי סמך ידו על ההלכה כי רק במקרים נדירים תעוררعرעור בעונש שהשיטה הערכאה הדינונית על נאשם. עודקבע בית המשפט המחוזי כי דין הסתרמן בית משפט השלום על נסיבות ביצוע עבירה שלא צוינו בכתב האישום. זאת בהסתמכו על סעיפים 40(ד)-40(ב)(2) לחוק העונשין, המאפשר למי מצדדים, באישור בית המשפט, לטעון בטיעונים לעונש באשר לנסיבות הקשורות ביצוע העבירה, גם לאחר שהודה נאם בעובדות כתוב האישום. ערעור המבוקש התקבל בחלקו בשל קביעת דעת הרוב כי ניתן לחפות את שני המאסרים על תנאי.

הבקשה למתן רשות הערעור

4. בבקשתה שלפני, המבוקש מבית משפט זה ליתן רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי ולהורות כי מאסרו י��cer באופן ממשמעות. בבקשתו, המבוקש סבור כי במקרה זה עולה שאלה עקרונית האם רשאי בית המשפט להשתמש בעובדות שלא נכללו בכתב האישום לצורך גזירת דין של נאשם שהודה בעובדות כתוב האישום. לעומת זאת, המבוקש, בית משפט השלום שגה עת ייחס לו נסיבות נוספות לחומרה שלא הזכרו בעובדות כתוב האישום. המבוקש מוסיף וטען כי ההוספה של נסיבות אלו הובילה להחמרה במתחם הענישה שנקבע בענינו, ובכלל זה גם לעונש שהוותה עליו בתוך מתחם הענישה. על כן, המבוקש עותר להקלת משמעותית בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו.

5. הוחלט שהבקשה מצריכה תגובה, וזה אכן הוגשה. בתגובה המשיבה, נטען כי יש לדחות את הבקשה מסווגה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית המצדיקה מתן רשות ערעור בפני ערכאה שלישית, וכן ממשום שעניניה טענות לעניין העונש אשר אין מהוות בדרכם כלל מושא לדין שלישי בפני בית משפט זה. זאת ועוד, המשיבה סבורה כי מתחם העונשה שקבע בית משפט השלום נמור מהמתחם שהמשיבה טענה כי הוא הולם, וכך גם עונש המאסר בפועל שהושת על המבוקש בתחום המתחם. לעניין השימוש בנסיבות שלא צוינו בכתב האישום, המשיבה טוענת כי בנסיבות המקרה התקיימו הנסיבות החיריגות המצדיקות הבאת ראיות בשלב הティיעונים לעונש. כמו כן, לעומת זאת כל פגעה בהליך ההוגן וביכולת מתן מענה ותשובה מצד המבוקש, וכי המבוקש בעצם השתמש לumedataה, לא הייתה מעוררת שאלת שיקולין צדק ייחודיים בנסיבות המקרה, לא היה כל גישה כלשהן כלפי המבוקש מלבד נסיבות שלא צוינו בכתב האישום.

דין והכרעה

6. אין בידי לקבל את הבקשה למtan רשות ערעור. עניינו של המבוקש כברណ בדין בפני שתי ערכאות. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם עולה סוגיה עקרונית בעלת חשיבות כללית, בין משפטית ובין ציבורית (ראו: ר"ע 103/82 חנוך חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיה) (13.7.1982)), או אם ישנים שיקולי צדק ייחודיים בנסיבות המקרה (ראו: רע"פ 5066/09 אוחזין נ' מדינת ישראל (22.4.2010)). במקרה שלפנינו, אני סבור כי בקשה רשות הבדיקה מעוררת שאלת שיקולין צדק ייחודיים לנסיבות המקרה. העילה עליה הצבע המבוקש אכן מצדיקה דין ב"גלאול שלישי".

7. עינתי בבקשתו ובתגובה לה, ובפסק הדין של בית המשפט השלום ובית המשפט המחויז ואני סבור כי אין מקום להתערב בהם. על אף טענותיו, המבוקש לא העלה בבקשתו טענה בעלת חשיבות ציבורית כאמור וכל בקשתו עניינה בנסיבותיו הפרטניות של מקרה זה. וכן, לא הועלו שיקולי צדק ייחודיים לנסיבות המקרה. בית משפט השלום פועל בהתאם לסמכוותו לפי סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין, אשר מאפשר לבית המשפט, בבקשת אחד מהצדדים, להתריר להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות ביצוע העבירה בשלב הティיעונים לעונש, אם שוכנע כי לא הייתה אפשרות לטעון לגיבויו בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עינוי דין. זאת, גם לאחר שהנאשם הודה בעבודות כתוב האישום (סעיף 40(ד) לחוק העונשין). יתרה מכך, טענותיו של המבוקש נוגעות גם לחומרת העונש. הלכה היא כי טענות לעניין זה אין מקומות עילה למtan רשות ערעור אלא במקרים חריגים של סטייה ניכרת ממידיניות העונשה (ראו: רע"פ 1174/97 רפאל נ' מדינת ישראל (24.3.1997); בר"ע 2853/91 פלוני נ' מדינת ישראל (13.8.1991)). סבורי כי במקרה הנוכחי אין נמנה על אותם מקרים. סטייה כאמור לא נתענה ולא הוכחה על ידי המבוקש, ומיעון בפסקה הקיימת במקרים דומים בנסיבותיהם עולה כי אכן מדובר בעונש שאין בו כל סטייה ממידיניות העונשה הנהוגה במקרים כגון (ראו: רע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 342, 337 (1998)). יתרה מזאת, בית המשפט המחויז כבר הקל בעונשו של המבוקש ואני מוצא טעם מיוחד להקלה נוספת. על כל האמור לעיל, אין בידי לקבל את בקשה רשות הערעור.

8. סוף דבר, הבקשה נדחתה.

ניתנה היום, י"ב בכסלו התשע"ה (4.12.2014).

